

II.

Á T R E J O V O
P O S L Á N Í

BLAHO a bída celé Fantázie, všechny její problémy se pro-
jednávaly na poradách, které se obvykle konaly ve velkém trůn-
ním sále Slonovinové věže, ležícím uvnitř palácového okrsku
jen o několik poschodí níž pod Magnoliovým pavilonem.

Teď byl tento veliký, kruhový prostor naplněn šumem tlume-
ných hlasů. Shromáždilo se zde čtyři sta devadesát devět nej-
lepších lékařů z celé fantázijské říše a šepem nebo přidušený-
mi hlasy debatovali mezi sebou v menších či větších skupinách.
Každý z nich už byl u Dětské císařovny na vizitě – někteří již
před časem, jiní nedávno – a každý se snažil, aby jí svým umě-
ním pomohl. Ale nikomu se to nepodařilo, žádný z nich si
nevěděl rady s císařovninou chorobou a její příčinou, nikdo
nevěděl, jak by se taková nemoc dala léčit. A pětistý lékař, nej-
proslulejší ze všech doktorů ve Fantázii, o němž se vykládalo,
že neexistuje žádná léčivá bylina, žádný zázračný prostředek
a žádné tajemství přírody, které by neznal, tak ten byl u paci-
entky už celé hodiny a všichni s napětím čekali na výsledek je-
ho vyšetření.

Takovéto shromáždění si ovšem nesmíme představovat jako
lidský lékařský kongres. Ve Fantázii sice žilo mnoho bytostí,
které se vnějškově více nebo méně podobaly lidem, ale žilo zde
přinejmenším právě tolik bytostí, které vypadaly jako zvířata,
anebo to byla naprosto odlišná stvoření. Jak rozmanitý byl
houf poslů, kteří se hemžili venku, tak rozmanitá byla i společ-
nost zde v sále. Byli tu trpasličí hrbatí lékaři s bílými vousy, víly

lékařky v modrostříbrně se třpytících rouchách a se zářivými hvězdami ve vlasech, vodníci s tlustými panděry a s plovacími blanami na rukou a nohou (pro ně tu byly speciálně rozestaveny sedací vany), ale byli tu i bílí hadi, svinutí na dlouhém stole uprostřed sálu, včelí elfové, ba dokonce černokněžníci, upíři a strašidla, které obvykle málokdo považoval za obzvláště dobročinné a přínosné pro zdraví.

Abychom pochopili přítomnost právě těchto bytostí, musíme nutně vědět jedno:

Dětská císařovna byla sice pokládána – jak už to prozrazuje její titul – za vládkyni nad všemi těmi nesčetnými zeměmi bezhraničné fantázijské říše, ve skutečnosti však byla něčím daleko víc než pouhou vládkyní, nebo lépe řečeno, byla něco úplně jiného.

Dětská císařovna nevládla, nikdy nepoužila síly a nevyužila své moci, nikdy nevydala jediný rozkaz a nikoho nesoudila, nikdy nezasáhla a nikdy se nemusela bránit nějakému útočníkovi, neboť nikomu by nepřišlo na mysl, aby proti ní povstal nebo aby jí ublížil. Před ní si byli všichni rovni.

Ona tu prostě existovala, ovšem její existence byla zcela zvláštní: Dětská císařovna byla středem veškerého života ve Fantázii.

A každé stvoření, ať hodné nebo zlé, ať krásné nebo ošklivé, veselé nebo vážné, pošetilé nebo moudré, všichni, všichni tu byli jenom prostřednictvím její existence. Bez ní nemohlo nic přežít, jako nemůže přetrvat lidské tělo, když mu chybí srdce.

Nikdo nedokázal beze zbytku pochopit její tajemství, ale všichni věděli, že to tak je. A tak si jí bez výjimky vážila všechna stvoření této říše a všichni bez výjimky si dělali starosti o její život. Neboť její smrt by znamenala zároveň i jejich konec, znamenala by zánik nesmírné říše Fantázie.

Bastiánovy myšlenky se rozběhly jiným směrem.

Ve vzpomínkách najednou zas uviděl dlouhou chodbu nemocnice, kde operovali maminku. S tátou proseděli dlouhé hodiny

před operačním sálem a čekali. Lékaři a nemocniční sestry pobíhali sem a tam. Když se tatínek zeptal, jak se daří mamince, dostal po každé jen vyhýbavou odpověď. Nikdo jako by přesně nevěděl, jak to s ní je. Nakonec přišel plešatý člověk v bílém plášti a vypadal unaveně a smutně. Řekl jim, že veškerá snaha byla marná a že je mu to líto. Oběma stiskl ruku a zamumlal „upřímnou soustrast“.

A pak se mezi Bastiánem a otcem všechno změnilo.

Nikoli navenek. Bastián měl všechno, na co si vzpomněl. Vlastnil kolo s přehazovačkou, elektrický vláček, plno vitaminových bonbonů, padesát tři knihy, zlatého křečka, akvárium s tropickými rybičkami, malý fotoaparát, šest kapesních nožů a ještě spoustu dalších věcí. Ale v podstatě mu na ničem z toho nezáleželo.

Bastián si vzpomněl, že předtím s ním tatínek rád žertoval. Někdy mu dokonce vyprávěl příběhy nebo mu předčítal. Ale od té doby byl konec. Bastián nemohl s tatínkem mluvit. Jako by kolem táty byla neviditelná zeď, kterou nikdo nedokázal proniknout. Nikdy Bastiána nevyhuboval a nikdy nepochválil. Dokonce i když Bastián ve škole propadl, neřekl mu otec ani slovo. Jenom se na něho podíval takovým nepřítomným a ustaraným pohledem a Bastián měl pocit, jako by tady vůbec nebyl. Takový pocit měl většinou, když byl s otcem pohromadě. Když seděli večer u televizoru, všiml si Bastián, že se otec ani nedívá, nýbrž je myšlenkami daleko, daleko odtud, kam za ním Bastián nemohl. Nebo někdy, když si oba četli, viděl Bastián, že otec vůbec nečte, protože celé hodiny hleděl na jednu a tutéž stránku a ani neotočil list.

Bastián chápal, že je tatínek smutný. On sám proplakal mnoho nocí, plakal tolik, až se mu ze vzlykání obrátil žaludek – ale to postupně pominulo. On tu přece zůstal. Proč s ním tatínek nemluvil nikdy o mamince, nikdy o důležitých věcech, nýbrž vždycky jen o tom nejnmutnějším?

„Kdybychom aspoň věděli,“ řekl dlouhý, vyzáblý ohnivec s vousem z rudých plamenů, „v čem ta nemoc vězí. Císařovna nemá teplotu, nic oteklého, nemá žádnou vyrážku, žádný zánět. Je to, jako by zhasínala – a jeden neví proč.“

Jak mluvil, vycházely mu po každé větě z úst malé kouřové obláčky a vytvářely obrazce. Tentokrát to byl otazník.

Starý vypelichaný havran, který vypadal jako velká brambora, do níž někdo bez ladu a skladu zapíchal pár černých per, odpověděl krákoravým hlasem (byl to odborník na nemoci z nachlazení):

„Nekašle, nemá rýmu, není to žádná nemoc v lékařském smyslu slova.“

Popostrčil si velké brýle na zobáku a vyzývavě se rozhlédl po kolemstojících.

„Jedna věc mi rozhodně připadá zcela zjevná,“ zabzučel skara-beus (brouk, kterému se občas přezdívá i „pilulkář“), „mezi její chorobou a těmi strašlivými věcmi, které nám hlásí poslové z celé Fantázie, existuje tajemná souvislost.“

„Ach, vy,“ vmísil se posměšně kalamárníček, „vy věčně a všude vidíte nějaké tajemné souvislosti!“

„A vy zas nikdy nevidíte přes okraj vlastního kalamáře!“ zabzikal nasupeně skarabeus.

„Ale páni kolegové!“ zakňouralo strašidlo s propadlými tvářemi, vězící v dlouhém bílém plášti, „přece neupadneme do ne-odborných a osobních sporů. A hlavně – ztište hlas!“

Takové a podobné rozhovory bylo možno slyšet všude ve velkém trůnním sále. Možná to vypadá divně, že se tak odlišná stvoření mohla vůbec mezi sebou dorozumět. Ale ve Fantázii ovládaly skoro všechny bytosti, i zvířata, aspoň dva jazyky: jednak svůj vlastní, jímž mluvili jen mezi sebou navzájem a jemuž nerozuměl nikdo kromě nich, a pak všeobecný jazyk, kterému se říkalo spisovná fantazijština nebo také velký jazyk. Ten ovládal každý, i když leckterí z nich ho používali poněkud svérázným způsobem.

V sále se náhle rozhostilo ticho a oči všech se obrátily k velkým křídlovým dveřím, které se otevřely. Vešel Caíron, slavný a pověstmi opředený mistr lékařského umění.

Patřil k tvorům, jimž se ve starších dobách říkalo kentaur. Měl až do boků lidskou postavu, zbývající část těla byla koňská. Caíron byl ovšem takzvaný černý kentaur. Přišel z velmi vzdálené končiny, ležící daleko, daleko na jihu. Proto byla horní, lidská část jeho těla černá jako ebenové dřevo, jen vousy a vlasy na hlavě měl bílé a kudrnaté, kdežto koňská část těla byla pruhoaná jako u zebry. Na hlavě měl podivný klobouk upletený ze sítiny. Kolem krku mu visel na řetězu veliký zlatý amulet, na němž bylo vidět dva hady, jednoho světlého a jednoho tmavého, jak se vzájemně kousají do ocasu a tvoří tak ovál.

Bastián se překvapeně zarazil. Zavřel knihu – předtím však obezřetně vsunul prst mezi stránky – a ještě jednou si pozorně prohlédl vazbu. Tady přece byli ti dva hadi, co se kousali do ocasu a tvořili ovál! Co tento zvláštní znak asi může znamenat?

Každý ve Fantázii věděl, co ten medailon znamená. Byl to odznak pro toho, kdo dostal pověření od císařovny a mohl jednat jejím jménem, jako by to byla ona sama.

Znamenalo to, že medailon nositeli propůjčoval tajuplné síly, i když nikdo nevěděl přesně, jaké. Jméno medailonu znal každý: AURYN.

Mnozí však si ani netroufli jeho jméno vyslovit a říkali mu „klenot“ nebo také „pantakel“ nebo jednoduše „třpyt“.

Takže kniha nese odznak Dětské císařovny!

Sálem proběhl šum a ozvalo se několik výkřiků údivu. Už dlouho se nestalo, aby byl klenot někomu svěřen.

Caíron několikrát zadupal kopytem, dokud se nerozhostilo ticho, pak hlubokým hlasem pronesl:

„Přátelé, nedivte se příliš, budu nosit AURYN jen krátce. Jsem jenom doručitel. Brzy předám ‚třpyt‘ někomu, kdo je ho více hoden.“

V sále nastalo bezdeché ticho.

„Nemíním naši porážku maskovat krásnými slovy,“ pokračoval Caíron. „Nikdo si neví rady s nemocí Dětské císařovny. Víme jen, že zkáza Fantázie přišla současně s touto nemocí. Víc nevíme. Nevíme ani, jestli císařovnu vůbec může zachránit lékařské umění. Ale je možné – a já doufám, že neurazím žádného z vás, jestliže to otevřeně vyslovím – je možné, že my, kteří jsme zde shromážděni, nemáme *všechny* znalosti, nemáme *veškerou* moudrost. Je to dokonce moje poslední a jediná naděje, že někde v této nekonečné říši žije bytost, která je moudřejší než my a která by nám mohla přispět radou a pomocí. Ale je to víc než nejisté. Ať spočívá možnost naší záchrany v čemkoli – jedno vím určitě: K jejímu hledání potřebujeme stopaře, který dokáže nalézt stezku v neschůdném terénu a který necouvne před žádným nebezpečím a před žádnou námahou, jedním slovem: potřebujeme hrdinu. A Dětská císařovna mi sdělila jméno tohoto hrdiny, jemuž svěřila do rukou svůj osud i osud nás všech: Jmenuje se Átrej a bydlí v Trávném moři za Stříbrnými horami. Tomu také předám AURYN a vyšlu ho na Velké hledání. Nyní víte všechno.“

Po těch slovech vyklusal kentaur ze sálu.

Zbylí shromáždění na sebe zmateně hleděli.

„*Jak* že se ten hrdina jmenuje?“ zeptal se jeden.

„Átrej nebo tak nějak,“ odpověděl druhý.

„Nikdy jsem to jméno neslyšel!“ mínil třetí. A všech čtyři sta devadesát devět lékařů kroutilo ustaraně hlavami.

Věžní hodiny odbily desátou. Bastián se divil, jak rychle plyne čas. Během vyučování mu každá hodina obvykle připadala jako malá věčnost. Dole ve třídě teď měli dějepis s panem Dröhnem, hubeným, většinou špatně naloženým člověkem,

kteřý Bastiána obzvlášt rád zesměšňoval, protože si Bastián zkrátka nedokázal zapamatovat letopočty bitev, data narození a dobu vlády bůhvíjakých lidí.

Trávové moře, ležící za Stříbrnými horami, leželo mnoho, mnoho dní cesty od Slonovinové věže. Byla to prerie, která byla skutečně tak rozlehlá a veliká a plochá jako moře. Šťavnatá tráva dorůstala výšky muže, a když přes ni zavanul vítr, táhly po rovině vlny jako na oceáne a šuměly jako voda.

Lid, který zde žil, se jmenoval „trávalidé“ nebo také „zelenokožci“. Měli vlasy černé jako uhel, které si ani muži nestříhali a nosili je dlouhé a někdy spletené do copů, kůži měli tmavozelenou, se slabým odstínem do hněda – byla to barva asi jako u oliv. Vedli nejvyš skromný, přísný a tvrdý život a všechny děti, hoši i děvčata, byly vychovávány ke statečnosti, velkorysosti a hrdosti. Musely se naučit snášet horko, zimu a velká strádání a musely prokázat svou statečnost. Bylo to nutné, protože zelenokožci byli národem lovců. Všechno, co potřebovali k životu, si vyrobili buď z tuhé, vláknité préríjní trávy, nebo to získávali od purpurových bizonů, táhnoucích Trávoým mořem v obrovských stádech.

Tito purpuroví bizoni byli přibližně dvakrát tak velcí jako obyčejní býci nebo krávy, měli dlouhou, hedvábně se lesknoucí a purpurově rudou srst a mohutné rohy s hroty ostrými a tvrdými jako dýka. Byla to spíše mírumilovná zvířata, ale když větřili nebezpečí nebo se cítili napadení, pak byli strašliví jako rozběsněné přírodní živly. Na tato zvířata se nikdo neodvážil podniknout lov kromě těchto zelenokožců – a ti ke všemu bizony lovili jen se šípy a luky. Dávali přednost rytířskému souboji, a tak se často stávalo, že nikoli zvíře, nýbrž lovec přišel o život. Zelenokožci milovali a uctívali purpurové bizony a zastávali názor, že právo zabít je mohou získat jediné tehdy, když na sebe vezmou riziko, že sami budou bizony zabiti.